

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1624200389
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Krajňáková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1624200389.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starého otca C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, B., dieťa rodičov: G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. a A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., toho času umiestneného v ÚVTOS Hrnčiarovce, o návrhu C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. H. XX, A., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie tohto znenia:

„Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého a je oprávnený zastupovať ho a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach, a to do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej.

Matka je povinná predbežne prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, počnúc vykonateľnosťou neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej.

Otec je povinný predbežne prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, počnúc vykonateľnosťou neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej.“

Súd počas trvania neodkladného opatrenia p o z a s t a v u j e účinnosť rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/211/2014-86 zo dňa 24.06.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/292/2018-61 zo dňa 04.06.2019.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.02.2024 sa navrhovateľ (strýko) maloletého domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého A. B. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň žiadal návrhom vo veci samej rozhodnúť zhodne ako v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, avšak stará matka maloletého dňa XX.XX.XXXX zomrela, starostlivosť o maloletého zostala

v rukách starého otca, tento má zdravotné problémy a nemôže už z dlhodobého hľadiska zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody v Trnave, matka žije v garsónke so svojim priateľom a ich spoločným synom, maloletý by pri matke nemal žiadne súkromie a osobný priestor. Maloletý, podľa vyjadrenia navrhovateľa, taktiež prejavil záujem o to, aby si ho navrhovateľ zobral do svojej starostlivosti a bol by rád, ak by mohol u navrhovateľa zotrvať až do svojej plnoletosti. Navrhovateľ žije v A. v rodinnom dome v podnájme s priateľkou, s nimi žije aj I. B., nar. XX.XX.XXXX, plnoletá sestra maloletého. Navrhovateľ pracuje v J. K. ako manipulantský príjmom mesačne približne 800 Eur. Jeho partnerka pracuje v rovnakej spoločnosti a súhlasí s tým, aby bol maloletý u nich. Sestra maloletého tiež prispieva na domácnosť navrhovateľa a tiež pracuje, bola by rada, ak by mala brata pri sebe. Navrhovateľ nemá vlastné deti, finančne sa vie o maloletého postarať.

3. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 09.02.2024 súd zistil, že zo šetrenia bytových, sociálnych a rodinných pomerov na strane strýka maloletého nevyplývali žiadne nedostatky. Navrhovateľ (strýko maloletého) obýva dom, ktorý je dvojizbový a kde sa nachádza oddelená toaleta od kúpeľne, ďalej po príchode do domu po ľavej strane je spálňa, kde sa nachádza manželská posteľ, skriňa a televízor. Po vstupe do domu po pravej strane sa nachádza jedáleň spojená s kuchyňou a s komorou, ďalej veľká obývací miestnosť s rozkladacím gaučom, konferenčným stolíkom, obývacou stenou a televízorom. V obývacej miestnosti je priestor určený na posteľ, kde by podľa vyjadrenia pána B. mal svoj priestor maloletý A.. Dom obývajú na základe zmluvy o prenájme. Výdavky v domácnosti tvorí plyn, voda a električka, za ktoré mesačne hradia 250 Eur. Pán B. pracuje v J. K. ako manipulantský príjmom tvorí 850 Eur. Otec maloletého je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody v Trnave, maloletý je s otcom v telefonickom kontakte a pravidelne ho navštevuje. Matka žije v garsónke s priateľom a ich spoločným synom D., maloletý tam nemá vytvorený priestor na žitie. Maloletý prejavil záujem, aby si ho do starostlivosti zobral navrhovateľ, s týmto súhlasí aj navrhovateľova priateľka, ako aj sestra maloletého. Maloletý pravidelne navštevuje domácnosť navrhovateľa a je s navrhovateľom aj v pravidelnom telefonickom kontakte. Navrhovateľ má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého.

4. Z výsluchu maloletého dňa 15.02.2024 súd zistil, že maloletý prejavuje spokojnosť so zotrvaním u svojho strýka. U nebohej starej matky a starého otca mu bolo tiež dobré, ale dedko je už starší, tak preto si aj sám myslí, že u strýka mu bude aj lepšie.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

8. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 45 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 45 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

16. Podľa ust. § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné, rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

17. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

18. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

19. Súd po oboznámení sa s návrhom a na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd lustráciou v ZVJS zistil, že otcovi maloletého boli uložené tresty Okresným súdom Malacky, ktorých začatie výkonu a trvanie trestu nasleduje plynule za sebou, aktuálne vykonáva trest s dňom nástupu 24.04.2023 a s dňom ukončenia 24.12.2024 (sp. zn. spisu 1T/47/2019). Podľa lustrácie ďalší trest má trvať od 24.12.2024 do 24.05.2025 (sp. zn. spisu 1T/25/2019). Matka do času vydania neodkladného opatrenia neprejavila záujem o prevzatie maloletého do jej osobnej starostlivosti. Maloletý pri výsluchu, ako aj sprostredkovane cez šetrenie, prejavil záujem zotrvať v starostlivosti svojho strýka. Súd mal osvedčené, že starý otec nebude už vykonávať starostlivosť ani o ďalšie zverené deti v dôsledku svojho zdravia a vyššieho veku. Náhradná osobná starostlivosť starej matky zanikla jej smrťou. Z uvedeného súd ustálil, že zmena vo výkone náhradnej osobnej starostlivosti zo starého otca maloletého na strýka maloletého je v záujme maloletého. Strýko maloletého je toho času najvhodnejšou osobou, do osobnej starostlivosti ktorej by maloletý mohol byť zverený.

20. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prihliadal na záujem maloletého, najmä na jeho vývinové potreby a citové väzby. Náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Súd je toho názoru, že vzhľadom na pomery na strane otca maloletého (umiestnenie vo výkone TOS) a na skutočnosť, že matka maloletého neprejavila o zabezpečenie starostlivosti o maloletého záujem, ani nemá vytvorené bytové a sociálne podmienky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti, je v záujme maloletého, aby súd jeho pomery neodkladne

dočasne upravil tak, že zmenil osobu, do náhradnej osobnej starostlivosti ktorej bude maloletý aktuálne zverený. Strýko je pre maloletého blízkou osobou, má vytvorené vhodné podmienky na jeho starostlivosť, v jeho domácnosti žije aj sestra maloletého. V záujme maloletého nepochybne je, aby zostal vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí, preto súd v tomto štádiu konania ani nezistoval, či by tu bola iná osoba, ktorá by mala o starostlivosť o maloletého záujem, a či by mala na zabezpečovanie starostlivosti vytvorené podmienky. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a návrhu na dočasnú zmenu v náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel.

21. V prípade, ak je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, rodičia majú v zmysle zákona povinnosť poukazovať výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Rodičia doposiaľ prispievali v zmysle poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v rozsudku tunajšieho súdu, č.k. 8P/211/2014-86 zo dňa 24.06.2015, minimálnym výživným, súd uvedenú úpravu výšky výživného nezmenil, nakoľko súd v lehote na vydanie neodkladného opatrenia nezistil, že by sa pomery na strane otca a matky výrazne zmenili oproti ich predchádzajúcim pomerom, rovnako nepovažoval za dôvodné zasahovať do rozsudkom určenej vyživovacej povinnosti na čas trvania neodkladného opatrenia. Prijímateľom výživného bude rovnako príslušný úrad práce, a to počnúc vykonateľnosťou nariadeného neodkladného opatrenia. Súd zároveň pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/211/2014-86 zo dňa 24.06.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/292/2018-61 zo dňa 04.06.2019, a to na dobu trvania neodkladného opatrenia.

22. Záverom súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. Či navrhovateľ – strýko spĺňa všetky zákonom ustanovené predpoklady na zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti bude predmetom dokazovania vo veci samej.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon číslo 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).